

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Natalia Pavlenco împotriva încheierii din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pavlenco Natalia către Iarovenco Elena, Erina Iulia, Chirița Alexandr și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind partajarea în natură a bunului imobil și înlăturarea obstacolelor în folosința terenului nou format și la cererea reconvențională înaintată de Iarovenco Elena către Pavlenco Natalia privind înlăturarea obstacolelor și cererea reconvențională înaintată de Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandr către Pavlenco Natalia intervenient accesoriu Iarovenco Elena privind partajarea în natură a terenului și înlăturarea obstacolelor în exercitarea terenului nou format,

c o n s t a t ă :

La data de 08 octombrie 2012 Pavlenco Natalia a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Iarovenco, Erina Iulia, Chirița Alexandr, intervenient accesoriu OCT Chișinău solicitând demolarea gardurilor pîrîților de pe terenul atribuit ei cu drept de proprietate, înlăturarea piedicilor în exercitarea dreptului de proprietate asupra lotului de teren.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire din 04.09.2003 a locuinței în proprietate privată, a devenit proprietara locuinței cu suprafața totală 34,60 m² situată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu, nr. 85 ”J” ap. 1, care a fost înregistrat la organele competente conform legislației RM și eliberate certificate corespunzătoare.

Prin decizia nr. 14/2218 din 02.12.2010 a Consiliului mun. Chișinău reclamantei-Pavlenco Natalia și pîrîților-Alexandr Chirița, Iulia Erina, Natalia Erina, Elena Iarovenco, li s-a autentificat dreptul de proprietate privată comună, conform suprafețelor privatizate din imobil (18.33 %, 18.33%, 18.34%, 22% și respectiv 23%)

asupra lotului de pământ cu suprafața de 989 m² din str. Vasile Lupu, 85 ”J”, pentru deservirea și exploatarea casei de locuit cu apartamente privatizate.

Menționează reclamanta că pe terenul pe care îl deține cu drept de proprietate este instalat un gard al pâraților aproximativ cu 7 metri de la linia stabilită în planul geometric, care îi împiedică să se folosească de terenul său. Adresându-se către pârați pentru rezolvarea litigiului pe cale amiabilă nu a primit nici un răspuns, fapt ce a impus-o să se adreseze în instanța de judecată pentru a-și apăra drepturile sale.

Solicită demolarea gardurilor pâraților de pe terenul atribuit ei cu drept de proprietate, înlăturarea piedicilor în exercitarea dreptului de proprietate asupra lotului de teren, dispunerea efectuării expertizei tehnice în vederea stabilirii variantelor partajului lotului de teren comun din str. V. Lupu, 85 ”J” conform suprafețelor privatizate din imobil (18.33%, 18.33%, 18.34%, 22% și respectiv 23%) și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la data de 12.12.2012, Pavlenco Natalia a depus o cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat demolarea (strămutarea) gardurilor între terenuri, stabilirea hotarelor loturilor de pământ în conformitate cu titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren 0100522208.

La data de 30 ianuarie 2013 Iarovenco Elena a depus o cerere reconvențională împotriva Nataliei Pavlenco, intervenienți accesorii Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandru, solicitând obligarea Nataliei Pavlenco să nu-i creeze obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, apartamentului nr. 3 situat pe lotul de teren cu suprafața de 989 m² din str. Vasile Lupu, nr. 85 ”J” mun. Chișinău, prin demolarea construcției neautorizate situate din partea sa a lotului de teren cu suprafața de 989 m² din str. Vasile Lupu nr. 85 ”J” mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată.

De asemenea, la data de 30 ianuarie 2013 Pavlenco Natalia a depus o cerere de modificare a acțiunii împotriva Elenei Iarovenco, Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandru, solicitând divizarea (partajarea) în natură a terenului cu nr. cadastral 0100522208, amplasat în mun. Chișinău, str. Vasile Lupu nr. 85 ”J”, cu suprafața totală de 0,0989 ha, prin separarea cotei deținute de ea de 23% și formarea unui bun imobil separat, înregistrarea în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunului imobil nou format prin separarea cotei de 23% din terenul cu nr. cadastral 0100522208, înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului nou format prin separarea cotei de 23% din terenul cu nr. cadastral 01100522208, prin demolarea obiectelor amplasate pe terenul nou format și încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâților.

Prin hotărârea din 12 iulie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Pavlenco Natalia și cererea reconvențională depusă de Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandru: a fost partajat în natură bunul-imobil terenul cu nr. cadastral 0100522.208 din mun. Chișinău, str. Vasile Lupu nr. 85 ”J” conform cotelor părți deținute de proprietari, cu formarea bunurilor imobile independente, după cum urmează: s-a atribuit părții întâi - Iuliane Erina, Chirița Alexandru și Nataliei Erina 55% cotă- parte, potrivit raportului CEXIN de constatare tehnico științifică nr. 277 din 03.04.2016 - parcela de teren aferent cu S₁=543,8 m² marcată pe punctele 1-2-3-4-5-6-6a-15-14-13-12-11-10-9a-1;

s-a atribuit părții a doua, proprietarului Pavlenco Natalia 23% cotă-parte potrivit raportului CEXIN de constatare tehnico științifică nr. 277 din 03.04.2016 - $S_{II}=227,2$ m², marcată de punctele 6a-7-8-8a-24-23-22-21-19-18-17-16-13-14-15-6a; s-a atribuit părții a treia, proprietarului Iarovenco Elena 22 % cotă-parte potrivit raportului CEXIN de constatare tehnico științifică nr. 277 din 03.04.2016 – $S_{III}=217,4$ m², marcată de punctele 8a-9-9a-10-11-12-13-16-17-18-19-21-22-23-24-8a. Pentru izolarea părților una de alta au fost obligate Erina Iulia, Chirița Alexandr, Erina Natalia, Pavlenco Natalia și Iarovenco Elena să efectueze din cont propriu următoarele lucrări de construcție principale la imobilul din mun. Chișinău, str. Vasile Lupu nr. 85 ”J”: să monteze un gard despărțitor conform schemei nr. 1 în p.p 13-14-15-6a și 8a-24-23-22-21 în lungimea totală de 27,69 mm, între p.p. 9a-10 deja a fost instalat un gard despărțitor, lucrările execută toate trei părți 1. Erina Iulia, Chirița Alexandr, Erina Natalia 2. Pavlenco Natalia și 3. Iarovenco Elena - câte 9,23 mm, fiecare, lucrările urmînd a fi efectuate conform Legislației RM în vigoare și cu respectarea normelor și regulilor de construcție; a fost instituită servitute în următoarele puncte: a) la p.p. 14-16 s-a stabilit servitutea pentru partea a treia Iarovenco Elena de a avea dreptul la reparație și exploatarea părții imobilului între p.p. 14-16; b) la p.p. 19-21 s-a stabilit servitutea pentru partea a doua Pavlenco Natalia de a avea dreptul la reparația și exploatarea părții imobilului între p.p 19-21; atribuirea cotelor părți sus-menționate trebuie să corespundă planului general, schemei nr. 1 și anexei, care este parte integră a raportului de expertiză nr. 277 din 03.04.2016; s-a încasat în mod solidar de la Iarovenco Elena, Erina Iulia și Chirița Alexandr în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 19252 lei; în rest pretenția Nataliei Pavlenco cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea obiectelor amplasate pe acesta și pretenția din cererea reconvențională a Iuliei Erina, Nataliei Erina și Chirița Alexandr cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului nou format prin stabilirea modului de folosință au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin hotărîrea suplimentară din 14 iulie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, s-a încasat în mod solidar de la Iarovenco Elena, Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandr în beneficiul Nataliei Pavlenco cheltuielile de judecată în sumă de 4965,93 lei.

Prin încheierea din 14 iulie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, s-a admis cererea reclamantei Pavlenco Natalia de a corecta eroarea din dispozitivul hotărîrii nr. 2-24/2016 și a înlocui sintagma data întocmirii expertizei „03.04.2016” cu sintagma „03.05.2016”, citindu-se corect „03.05.2016”.

Prin încheierea din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelurilor depuse de Pavlenco Natalia, de Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandr și de către Iarovenco Elena; s-a comunicat apelantei Pavlenco Natalia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și a apelului motivat, acordîndu-i pentru aceasta un termen pînă la data de 16 noiembrie 2016; s-a comunicat apelanților Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandr despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și a apelului motivat, acordîndu-le pentru aceasta un termen pînă la data de 16 noiembrie 2016; s-a comunicat apelantei Iarovenco Elena despre necesitatea prezentării dovezii

de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și a apelului motivat, acordându-i pentru aceasta un termen pînă la data de 16 noiembrie 2016; s-a comunicat că ședința de judecată este numită pentru 16 noiembrie 2016, ora 10:00; s-a explicat apelanților Pavlenco Natalia, Erina Iulia, Erina Natalia, Chirița Alexandr și Iarovenco Elena că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

La data de 07 octombrie 2016, Pavlenco Natalia a declarat recurs împotriva încheierii din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului recurenta a indicat că a depus cerere de apel numai în privința cerinței cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului prin demolarea obiectelor amplasate pe acesta.

Susține recurenta că litigiul care urmează a fi examinat în instanța de apel nu are caracter patrimonial și că Curtea de Apel eronat a concluzionat că recurenta urmează să achite taxa de stat în mărime de 75% din suma de 19252 lei, ce constituie 14439 lei, deoarece, ea nu contestă integral hotărîrea instanței de fond.

Menționează recurenta că taxa de stat în sumă de 14439 lei a fost calculată pentru cerința de partaj reieșind din valoarea bunului imobil, însă, hotărîrea instanței de fond a fost contestată în partea în care se referă la litigiul privind demolarea obiectelor aflate pe teren, care au caracter nepatrimonial.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei. Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 02 septembrie 2016. Conform materialelor pricinii copia încheierii a fost recepționată de către recurentă la data de 24.09.2016, însă, recurenta a indicat că a recepționat copia încheierii la data de 23.09.2016. Recursul declarat la data de 07 octombrie 2016 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

S-a constatat că la 19 iulie 2016, Pavlenco Natalia a depus apel împotriva hotărîrii din 12 iulie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, solicitând casarea parțială a hotărîrii instanței de fond în partea în care acțiunea depusă de Pavlenco Natalia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului nou format prin demolarea obiectelor amplasate pe acest teren a fost respinsă și emiterea în această parte a unei noi hotărîri prin care această cerință să fie admisă, în rest menținerea hotărîrii instanței de fond.

Prin încheierea din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului depus de Pavlenco Natalia și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și a apelului motivat, acordându-i pentru aceasta un termen de pînă la data de 16 noiembrie 2016.

La caz, Colegiul consideră că soluția instanței de apel cu privire la stabilirea cuantumului taxei de stat în sumă de 14439 lei și obligarea recurteii – Pavlenco Natalia de a achita suma dată la depunerea apelului este incorectă.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, care direct indică că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată. Respectiv la depunerea cererii de apel, Pavlenco Natalia, nu putea fi impusă să achite o taxă mai mare decât cea stabilită de lege pentru înaintarea acțiunii.

În conformitate cu art. 87 alin. (1), lit. k) CPC, valoarea acțiunii se determină din valoarea fiecărei pretenții aparte – în acțiunile care constau din mai multe pretenții de sine stătătoare.

În speță, instanța de recurs relevă că recurenta în cererea de apel contestă hotărârea primei instanțe în partea în care acțiunea depusă de Pavlenco Natalia privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului nou format prin demolarea obiectelor amplasate pe acest teren, a fost respinsă.

Astfel, instanța de recurs conchide că instanța de apel contrar prevederilor legale enunțate *supra* a impus apelanta Pavlenco Natalia să achite taxa de stat în sumă de 14439 lei pentru depunerea cererii de apel. Taxa de stat reprezintă o sumă, care se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii - în acțiunile patrimoniale, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri stabilite de Legea taxei de stat, se determină prin proporțiile fixe stabilite.

Mai mult ca atât, lecturând încheierea contestată, instanța de recurs reține și faptul că instanța de apel stabilind cuantumul taxei de stat impus spre achitare de către Pavlenco Natalia, nu a argumentat și nici nu a invocat din care pretenții s-ar deduce mărirea acesteia de 14439 lei.

Așadar, în situația în care incorect s-a calculat taxa de stat, Colegiul conchide că, recursul declarat de Natalia Pavlenco, necesită a fi admis cu casarea parțială a încheierii instanței de apel în partea în care nu s-a dat curs apelului depus de Pavlenco Natalia și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și în această parte se restituie pricina spre rejudecare la faza primirii cererii de apel depuse de Pavlenco Natalia. Curtea de Apel Chișinău urmează să stabilească care au fost cerințele, în care parte se contestă hotărârea și în dependență de aceasta să stabilească care este taxa de stat ce urmează a fi achitată de Pavlenco Natalia.

În această ordine de idei, este oportun de a menționa că neadmiterea spre examinare a cererii de apel în cazul unei greșeli evidente de calcul a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel admise de către instanța de apel, ar constitui o încălcare gravă a drepturilor Nataliei Pavlenco.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural și incorect a calculat cuantumul taxei de stat necesar pentru a fi achitat la judecarea apelului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Pavlenco Natalia, de a casa parțial încheierea din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău în partea în care nu s-a dat curs apelului depus de Pavlenco Natalia și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei și în

această parte de a restitui pricina la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Pavlenco Natalia.

Se casează parțial încheierea din 02 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care nu s-a dat curs apelului depus de Pavlenco Natalia și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14439 lei, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pavlenco Natalia către Iarovenco Elena, Erina Iulia, Chirița Alexandr și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind partajarea în natură a bunului imobil și înlăturarea obstacolelor în folosința terenului nou format și la cererea reconvențională înaintată de Iarovenco Elena către Pavlenco Natalia privind înlăturarea obstacolelor și cererea reconvențională înaintată de Erina Iulia, Erina Natalia și Chirița Alexandr către Pavlenco Natalia intervenient accesoriu Iarovenco Elena privind partajarea în natură a terenului și înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului nou format, cu remiterea pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii de apel a Nataliei Pavlenco.

Decizia este irevocabilă

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală